Zanka 'while' in moduli

Osnove programiranja

Nejc Ilc

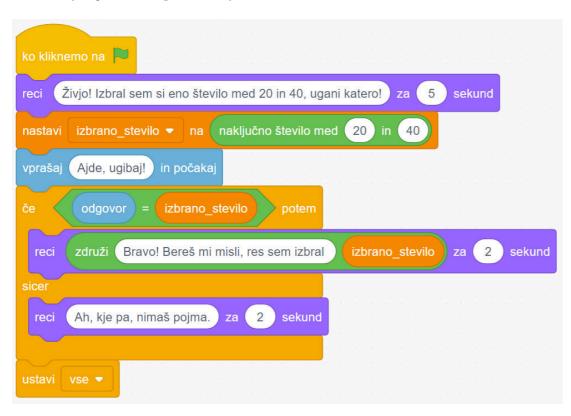

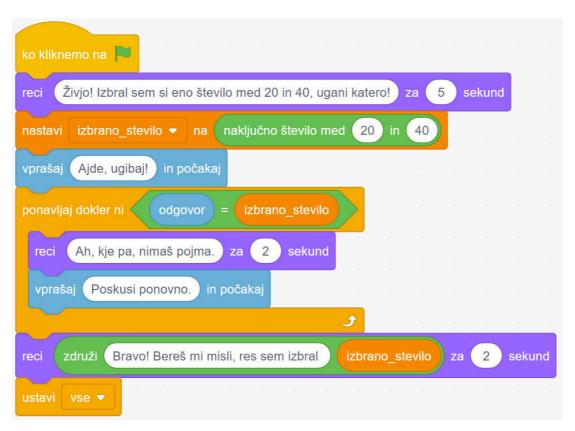
Praskež bi se igral ugibaj_v1

Če ne sprejmemo igre, bo spraskal sedežno

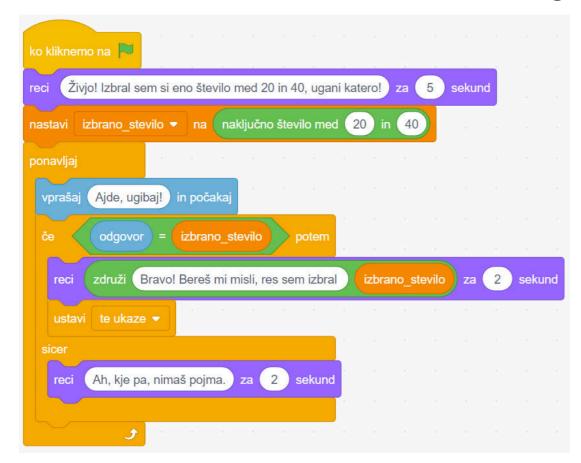
Praskež bi se igral dlje časa ugibaj_v2

Dovoli nam ugibati, dokler ne uganemo

Zanko lahko naredimo tudi drugače

ugibaj_v3

Pogojni stavek

Zanka

Zanka

To ni zanka za lov na zajce, bolj je podobna *loopingu*.

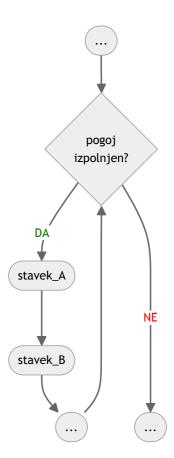
Zanka je sestavljena iz:

- glave (preverjanje pogoja) in
- telesa (stavki v bloku).

Zanka ponavlja stavke v svojem bloku, dokler je vstopni pogoj resničen.

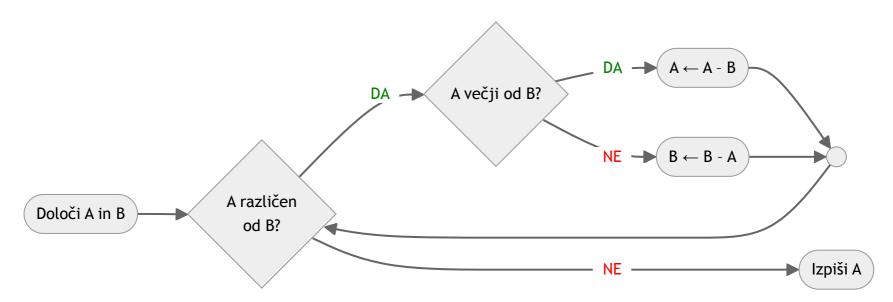
Enemu obhodu zanke pravimo tudi iteracija.

Glava zanke vsebuje pogoj, ki ga lahko sestavimo na enak način kot pri pogojnemu stavku.

Evklidov algoritem

Se spomnimo tega?

Evklidov algoritem v Pythonu

evklid_v1

Spoznajmo zanko while

```
A = int(input('Vnesi A: '))
B = int(input('Vnesi B: '))
while A != B:
    if A > B:
        A -= B
    else:
        B -= A
print('Največji skupni delitelj:', A)
```

Opazimo kaj novega?

- V redu, besedo while, ki opisuje zanko, bravo!
- Kaj je to A -= B? To je skrajšan zapis A = A B in pomeni, da spremenljivki A odštejemo B in rezultat shranimo v A . Uporabimo lahko += , -= , *= , /= , **= , //= , %= , ...

while True evklid_v2

Brez zavore (break) ne bo šlo. Primerjaj to z ugibaj_v3 v Scratchu.

```
A = int(input('Vnesi A: '))
B = int(input('Vnesi B: '))
while True:
   if A == B:
       break
   if A > B:
    A -= B
    else:
       B -= A
print('Največji skupni delitelj:', A)
```

Če ima if svoj else, ga ima tudi while? evklid_v3

Python tudi tokrat ne razočara.

```
A = int(input('Vnesi A: '))
B = int(input('Vnesi B: '))
while A != B:
    if A < 0 or B < 0:
        print('Ne znam z negativnimi števili.')
       break
    if A > B:
      A -= B
    else:
        B -= A
else:
    print('Največji skupni delitelj:', A)
```

Blok else se izvede takrat, ko pogoj v glavi zanke while ni več resničen in se zanka ni končala z break.

Moduli

Python ima bogato knjižnico "razširitev" - modulov oz. paketov

Python ima "baterije priložene"

Vgrajene funkcije (built-in)

Te funkcije so vedno na voljo, ni jih potrebno izrecno uvažati.

```
Primeri: print(), input(), abs(), pow(), min(), max().
```

Standardna knjižnica

Ko namestimo Python, se namesti tudi množica dodatnih modulov, ki pa jih moramo pred uporabo uvoziti v svoj program. Vsi moduli standardne knjižnice so navedeni tu: https://docs.python.org/3/library/. Poglejmo si nekaj najbolj pogosto uporabljenih:

- math:matematika,npr. pi, e, sqrt(), sin(), cos(), acos(), log(), log10()
- random:psevdonaključna števila, npr. random(), randint(), sample(), seed()
- time:delosčasom,npr., sleep(), localtime(), perf_counter()
- sys:sistemske zadeve, npr. stdin, stdout, exit()

Imenski prostor

Ko zaženemo program v Pythonu, se ustvari <mark>imenski prostor</mark>, v katerem živijo imena spremenljivk, funkcij in podobna golazen. Funkcija dir() nam to lepo izpiše. Zna pa izpisati tudi vse funkcije, ki jih neko ime ima.

```
>>> dir()
['__annotations__', '__builtins__', '__doc__', '__loader__', '__name__',
' package ', ' spec ']
>>> novo ime = 'OP'
>>> dir()
['__annotations__', '__builtins__', '__doc__', '__loader__', '__name__',
'__package__', '__spec__', 'novo_ime']
>>> dir(novo ime)
['__add__', '__class__', '__contains__', '__delattr__', '__dir__', '__doc__',
'__eq__', '__format__', '__ge__', ..., 'capitalize', 'casefold', 'center', 'count',
'encode', 'endswith', 'expandtabs', 'find', 'format', 'format_map', 'index', 'isalnum'
'isalpha', 'isascii', 'isdecimal', 'isdigit', 'isidentifier', 'islower', 'isnumeric',.
```

Uvažanje modulov (1)

Pred uporabo moramo modul uvoziti

Modul uvozimo v imenski prostor programa. Poglejmo si nekaj načinov.

```
import ime_modula
```

Modul uvozimo v globalni imenski prostor. Do funkcij in konstant modula pridemo tako: ime_modula.ime_funkcije().

```
>>> import math
>>> dir()
['__annotations__', '__builtins__', '__doc__', '__loader__', '__name__',
'__package__', '__spec__', 'math']
>>> math.pi
3.141592653589793
>>> math.sin(math.pi/2)
1.0
```

Uvažanje modulov (2)

import ime_modula as drugacno_ime

Ime modula lahko ob uvozu spremenimo (skrajšamo, poslovenimo, karkoli). Do funkcij in konstant modula pridemo tako: drugacno_ime.ime_funkcije().

```
>>> import math as matematika
>>> dir()
['__annotations__', '__builtins__', '__doc__', '__loader__', '__name__',
'__package__', '__spec__', 'matematika']
>>> matematika.pi
3.141592653589793
>>> matematika.sin(matematika.pi/2)
1.0
```

Uvažanje modulov (3)

```
from ime_modula import funkcija_1, konstanta_1,
funkcija_2
```

Iz modula uvozimo samo nekatere sestavne dele (funkcije, konstante, ...), ki jih izrecno navedemo (vmes damo vejico). Do teh imen lahko pridemo brez navajanja imena modula. Paziti pa moramo, ker si s tem lahko povozimo že obstoječa imena.

Uvažanje modulov (4)

```
from ime_modula import *
```

Iz modula uvozimo vse njegove sestavne dele (funkcije, konstante, ...). Ponovno obstaja nevarnost, da si s tem lahko povozimo že obstoječa imena.

```
>>> from math import *
>>> dir()
['__annotations__', '__builtins__', '__doc__', '__loader__', '__name__',
'__package__', '__spec__', 'acos', 'acosh', 'asin', 'asinh', 'atan',
'atan2', 'atanh', 'ceil', 'comb', 'copysign', 'cos', 'cosh', 'degrees',
'dist', 'e', 'erf', 'erfc', 'exp', 'expm1', 'fabs', 'factorial', 'floor',
'fmod', 'frexp', 'fsum', 'gamma', 'gcd', 'hypot', 'inf', 'isclose',
'isfinite', 'isinf', 'isnan', 'isqrt', 'lcm', 'ldexp', 'lgamma', 'log',
'log10', 'log1p', 'log2', 'modf', 'nan', 'nextafter', 'perm', 'pi', 'pow',
'prod', 'radians', 'remainder', 'sin', 'sinh', 'sqrt', 'tan', 'tanh', 'tau',
'trunc', 'ulp']
```

3, 2, 1, vzlet! odstevanje

```
import time
sekund_do_vzleta = 3
while sekund_do_vzleta:
    print(
        sekund_do_vzleta,
        sep='',
        end=''
    time.sleep(1)
    sekund_do_vzleta -= 1
print('vzlet!')
```


Praskeževa igra v Pythonu

ugibaj_v4

Kot osnovo vzamemo kodo v Scratchu ugibaj_v2 in dodamo: dovolimo do 5 poskusov, merimo čas igranja.

```
from random import randint
from time import perf counter
start = 20
stop = 30
print('Izbral sem si število med ', start, ' in ', stop, '.', sep='')
izbrano stevilo = randint(start, stop)
tic = perf counter()
odgovor = int(input('Ajde, ugibaj, katero: '))
poskus = 1
while odgovor != izbrano stevilo:
    print('Ah, kje pa, nimaš pojma.')
    if poskus >= 5:
        print('Zmanjkalo ti je poskusov :(')
        break
    odgovor = int(input('Poskusi ponovno: '))
    poskus += 1
else:
    print('Bravo!')
print('Izbral sem število', izbrano stevilo)
toc = perf counter()
print('Čas igranja:', round(toc-tic), 'sekund.')
```

ugibaj_v5.py

```
from random import randint
from time import perf counter
import ugibaj modul as ug
print(ug.bes uvod)
izbrano stevilo = randint(ug.start, ug.stop)
tic = perf counter()
odgovor = int(input(ug.bes poziv))
poskus = 1
while odgovor != izbrano stevilo:
    print(ug.bes napacno)
    if poskus >= ug.maks poskusov:
        print(ug.bes konec poskusov)
        break
    odgovor = int(input(ug.bes poziv spet))
    poskus += 1
else:
    print(ug.bes bravo)
print(ug.bes resitev, izbrano stevilo)
cas = str(round(perf counter() - tic))
cas izpis = ug.bes cas.replace('???', cas)
print(cas izpis)
```

ugibaj_modul.py

Razne številčne konstante in nize za izpis shranimo v to datoteko, ki jo nato uvozimo kot modul. Nahajati se mora v isti mapi kot datoteka, ki uvozi ta modul.

```
start = 20
stop = 30
maks_poskusov = 5
bes_uvod = (
    'Izbral sem si število med ' +
    str(start) + ' in ' + str(stop) + '.'
    )
bes_poziv = 'Ajde, ugibaj, katero: '
bes_poziv_spet = 'Poskusi ponovno: '
bes_napacno = 'Ah, kje pa, nimaš pojma.'
bes_konec_poskusov = 'Zmanjkalo ti je poskusov :('
bes_bravo = 'Bravo! Bereš mi misli.'
bes_resitev = 'Izbral sem število'
bes_cas = 'Čas igranja: ??? sekund.'
```

Pobegni: nadgradnje

pobegni_v1.1 pobegni_v1.2

v1.0

Problemi, ki smo jih začutili prejšnji teden:

- ob napačni izbiri dejanja ali ob napačnem PINu za vrata se program konča,
- koda je precej nepregledna zaradi dolgih besedil.

v1.1

- Uporabimo zanke in igralca ponovno prosimo za vnos ob napaki.
- Besedila zberimo na enem mestu v kodi.

v1.2

- besedila prestavimo v datotekopobegni_besedila.py in jo uvozimo kot modul
- poenostavimo uganko za PIN, a dodamo naključje
- merimo čas za rešitev stopnje
- odklep ključavnice traja nekaj časa (dramatičnost)
- dodamo glavni meni (možnost izhoda iz igre)

